

Eurimages ali kaj se je dogajalo pri ministru

Zdenko Vrdovec

Ljubljana – Eurimages je pri Svetu Evrope ustanovljena fundacija, namenjena podpori evropskih filmskih koprodukcij pa tudi distribucije evropskih filmov. Od leta 2001 je članica Eurimages tudi Slovenija, ki jo zastopa profesor na AGRFT dr. **Igor Koršič**. Njegov mandat časovno ni omejen, kljub temu pa je ministrstvo za kulturo že objavilo razpis, s katerim verjetno išče novega predstavnika v Eurimages.

So kakšni sadovi slovenskega članstva v Eurimages?

Na to vprašanje moram odgovoriti z ugotovitvijo, da ministrstvo za kulturo nima nobene strategije o mednarodnem sodelovanju naše kinematografije. Skoraj dve leti sem se trudil, da bi prišel do ministra in mu povedal, kaj je z Eurimages. Ministra Vaska Simonitiča sem hotel opozoriti, da je treba doma poskrbeti za to, da se bo več naših projektov prijavljalo na Eurimages. Predvsem bi bilo treba urediti našo razštelano logistiko, da bi omogočila našim producentom, da bi se udeležili dokaj zapletene igre iskanja tujih producentov in z njimi uskladili produkcijo. Treba je namreč loviti razpise tujih skladov in televizijskih hiš. Tega se naši producenti ne morejo iti, ker jim zaradi različnih, praviloma neupravičenih razlogov Filmski sklad in Viba film diktirata, da morajo začeti snemati takoj, ko prejmejo denar. To je, kolikor vidim, glavni razlog, zakaj na Eurimages pride tako malo projektov naših producentov.

In kaj pravijo na to na ministrstvu za kulturo?

Namesto sprejema pri ministru sem dobil sporočilo od Staneta Malčiča, tedaj v. d. direktorja Filmskega sklada, naj raje molčim glede mednarodnega sodelovanja, ker 'njim' gre to na živce. Na vprašanje, kdo so 'oni', nisem dobil odgovora. To me je tako pogrelo, da sem gospodu Malčiču rekel, naj si kar nekaj odnesejo moje mednarodne funkcije (Eurimages, FER0, članstvo v vodstvenih organih programov za usposabljanje, kot sta East of Eden in Sources) in naj si sami urejajo te stvari. Nima smisla v mednarodnem prostoru delati za državo, ki ji gre evropsko in

foto: Gregor Bregar/Wallbox

Igor Koršič: Na sestanku me je minister presenetil s tem, da se je začel norčevati iz mednarodnega sodelovanja. Kaj da je to Eurimages, kdo nas je vključil, kje so dokumenti o tem, pa kaj je to takega, saj je tudi on član mednarodnega društva zgodovinarjev, je pripovedoval. Če sem tako nezadovoljen, lahko tudi odstopim, saj ni treba, da to delam jaz.

mednarodno sodelovanje na živce. Tak me je minister dal poklicati in me je vprašal, kaj bi rad. Povedal mi je, da večerjo, kjer je njegov službenec Igor Prodnik štiri ure bruhal bes na vse, kar se tiče slovenskega filma. Ugovarjal sem, da imamo izjemno ustvarjalno in uspešno kinematografijo, Igor Prodnik pa je vztrajno zavračal vse moje argumente. Na koncu sem rekel ministru, da če ima Prodnik prav, potem nima smisla financirati naše tako slabe in neuspešne in nekvadratne filme. Naj da denar rajši gledališču ali kakšni svinjski fermi. Ali pa naj uvozi nadarjene ustvarjalce in producente, saj so naši očitno nepopravljivo netaleantirani in nesposobni. Takrat sem se verjel, da minister razume sarkazem.

Morda pa niso bili dovolj informirani o Eurimages?

V svojih poročilih, ki jih šestkrat na leto pošiljam s seje Eurimages, vedno znova opozarjam na razloge za našo odsot-

nost, relativno neuspešnost ter na druge probleme v zvezi z našo kinematografijo. Tudi v vseh teh letih nisem slišal pametnega stavka na račun Eurimages ali mednarodnega sodelovanja, zato pa so mi kar naprej očitali, koliko da nas ta Eurimages stane. Nazadnje so začeli stikati po arhivu Eurimages na skladu, iz Bruslja so zahtevali podatke o Eurimages, ker niso vedeli, da je njegov sedež v Strasbourgu. Verjetno so hoteli preverjati moje delovanje, čeprav je popisano v poročilih in zapisnikih sej.

Sam sem še vedno živel v utvari, da je minister zjavjan in da mu je treba stvari pojasniti. Pisal sem mu in ga prosil za sestanek. V dopisu sem pojasnil, da naše ustanove slabo delujejo in nas delajo neučinkovite v mednarodnem prostoru. Predlagal sem koordinacijo (preprosto medsebojno informiranje) vseh, ki delajo v mednarodnem prostoru. Na sestanku pa me je

minister presenetil s tem, da se je začel norčevati iz mednarodnega sodelovanja. Kaj da je to Eurimages, kdo pa nas je vključil, kje so dokumenti o tem, pa kaj je to takega, saj je tudi on član mednarodnega društva zgodovinarjev, je pripovedoval. Če sem tako nezadovoljen, lahko tudi odstopim, saj ni treba, da to delam jaz.

Pustiva torej Eurimages in poglejva raje domačo situacijo. Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev (DSFU), katerega predsednik ste, je lani prek nekaterih svojih predstavnikov vendarle podprlo sporni program za leto 2007.

Prvi interes Društva je vključba produkcija. Zaradi tega je junija lani na mojo pobudo prišlo do pogovorov med nami in ministrstvom za kulturo. Našo pripravljenost, da bi skupaj našli rešitev, pa so zlorabili zgolj za sicer ne-mogoč poskus legitimiranja svojega nezakonitega dela. Hoteli so, naj podpremo sicer nezakonit »Malčičev« pro-

Na koncu sem rekel ministru, da če ima Prodnik prav, potem nima smisla financirati naših tako slabih in neuspešnih ter nekvadratnih filmov. Naj da denar rajši gledališču ali kakšni svinjski fermi.

gram. Pristali smo, saj smo predvidevali, da to morda lahko pomaga pri zagotovitvi produkcije, nezakonitost bo pa že ustavila vlada, smo domnevali. Vendar je, kot je znano, ni.

DSFU je o problemih, ki jih povzroča slovenska filmska birokracija (enoletna prekinitivna produkcija, uzurpacija vodstva Filmskega sklada s strani državne uradnika idr.), obvestilo sordne ustanove v tujini. Te so slovensku premierju tudi pisale pismo podpore slovenskim filmarjem: ali so prejele kakšen odgovor s slovenske strani?

So, prejele so arogantne in lažniv odgovor, ki so ga v imenu predsednika vlade verjetno napisali na ministrstvu za kulturo. Ta odgovor evropskim združenjem filmskih ustvarjalcev dopoveduje, da so napačno informirani o stanju pri nas, ki pa je rožnato, saj smo imeli toliko in toliko filmov na zadnjem filmskem festivalu. Morebitni zastoji produkcije pa so posledica sanacij, do katerih je moralo priti zato, ker producenti niso dokončali filmov za pogodbeno določena sredstva. Kar je debela in dokumentirano zavrnjena laž, ki pa jo ministrstvo za kulturo nemehno ponavlja, kot da bi se ravnilo po Goebbelsovem načelu, da se bo že enkrat prijel kot resnica, če bo le dovolj pogosto ponavljana.